

Nr 136.

Av herr **Runefors**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av stipendier åt skickliga hantverkslärningar.

Överallt bland hantverkarna inom landet klagas över, att det under nuvarande förhållanden är omöjligt att få några lärlingar.

Detta är förklarligt, ty de höga levnadsomkostnaderna, särskilt vad angår skor och kläder, som lärlingarna själva måste bekosta sig, gå till sådana summor under lärlingstiden, att det ej är mycket lockande för unga personer att lära sig något yrke.

För dem är det däremot behagligare att direkt gå till storindustrien för att redan från början förtjäna sitt uppehälle. Följden härav blir, att hantverken allt mer och mer avfolkas. Inga unga komma till, och de gamla hantverkarna försvinna allt efter som åren gå. Detta kommer inom en snar framtid att visa sig ha farliga följder. Alla nya saker kan ju storindustrien skaffa oss, men det blir värre, då det blir fråga om förändringar och reparationer.

Visserligen ha vi yrkesskolorna, men som dessa huvudsakligen äro förlagda till de större städerna och industriorterna, är det föga troligt, att landsbygdens hantverk kommer att få tillgodogöra sig frukterna av den utbildning, lärjungarna i detta erhållit.

Man torde nog ej kunna helt frånga det gamla goda systemet, att en hantverksmästare själv utbildar nya utövare av hans yrke. Men för att en person skall bli en god yrkesman fordras tid, både till nöjaktig undervisning och till praktisk övning i yrkets olika grenar. Och eftersom tid är pengar, så blir den ekonomiska sidan den väsentliga för honom. Han har inte råd att ägna sig åt yrket, när han under de första åren ej kan erhålla någon eller blott ringa kontant ersättning. Han söker sig till industrien. Hantverket dör ut.

Liksom staten intresserat sig för dess bibehållande genom inrättande av yrkesskolor, så bör det också ligga i statens intresse att uppmuntra yrkenas fortlevande på det sätt, att de gamla mästarna bli i tillfälle att draga nya personer till sitt yrke. Detta blir endast möjligt, om staten i form av stipendier till dugliga hantverksmästare gäve dessa tillfälle att därigenom hålla lärlingarna i någon mån ekonomiskt skadeslösa under lärlingstiden.

Denna fråga anser jag vara av stor vikt, men, som den också är mycket omfattande, anser jag, att den bör bli föremål för omsorgsfull utredning, och tillåter jag mig därför med hänvisning till vad ovan anförts, vördsamt hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville besluta, att Kungl. Maj:t måtte utreda möjligheten av stipendier åt skickliga lärlingar vid hantverket samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill en sådan utredning leder.

Stockholm den 20 januari 1920.

Enok Runefors.
